

Osallistava ja työelämäläheinen pedagogiikka opintoihin kiinnittäjänä

Antero Stenlund

TAMK ammatillinen opettajakorkeakoulu

Koulutuksen dilemma

Korkeakouluissa aloittaneista vain n. 60 % valmistuu
Rakenteita ja toimintaa uudistetaan (OPH 23.6.2010)
Läpäisy, tutkinnot ja työllistyminen amkien rahoituskriteeriksi
Toimintaa on parannettava reippaasti nykyiseltä tasolta

- ✓ Koulutuksen dilemma on, miten opiskelija tavoittaisi jo opiskelunsa aikana ammattilaisen ajattelun, suhtautumisen ja toimintatavan (vrt. Poikela 2010; 2011).
- ✓ Oppimisella ja asiantuntijuuteen kasvulla on olemisen, toimimisen ja tietämisen ulottuvuutensa (Kukkonen 2011)
- ✓ Mielekäs oppiminen on perusta tunteiden, toiminnan ja ajattelun rakentavalle eheytymiselle, joka johtaa voimien lisääntymiseen, sitoutumiseen ja vastuunottoon (Novak 2002, 24).

Tutkittiin laadullisesti

Haluttiin tietää:

- Mikä edistää opintojen läpäisyä, valmistumista ja työllistymistä?

Kerättiin tutkimusaineistot 09/2010-09/2011:

- Henkilöstön ja opiskelijoiden toiminnan havainnointi
- Tuotokset, keskustelut, haastattelut ja kyselyt
- Oppilaitoksen tilastot ja muut aineistot

Käsiteltiin aineistot Atlas.ti-ohjelmalla:

- Aineistolähtöinen, löysästi teoriasidonnainen analyysi
- Avoin (open), yhdistävä (axial) ja valikoiva (selective) koodaus (vrt. Glaser & Strauss 1967; Strauss & Corbin 1990)

Tavoitteena oli aineistosta nouseva paikallinen teoria

Esiin nousi kymmenen kategorialla

Oppimisen ja motivaation käyttövoimana onkin yhteisöllisyys, joka nousi ydinkategoriaksi

- 1) Oppimisen perusyksikkönä toimivat tiimit (ryhmät)
- 2) Opiskelijavalinnan lähtökohtana on toimiva opiskelijaryhmä
- 3) Toiminnan perustana ovat ymmärrettävät yhteisön arvot
- 4) Oppimista tuotetaan tuottamalla yhteisöllisesti artefakteja
- 5) Yhteisölliset oppimismuodot tukevat yksilöllisiä valintoja
- 6) Refleктоiva ja laadullinen yhteisöllinen arviointi
- 7) Vastuullisuus opiskelijoista ja yhteisöstä
- 8) Yhteisölliseen oppimiseen kiinnittävät työelämäyhteydet
- 9) Työelämän yhteisöissä muotoutuva käsitys osaamisesta

Jokainen alakategoria (1-9) heijastaa osaltaan yhteisöllisyyttä

Muotoutui osallistavan pedagogiikan ehdot

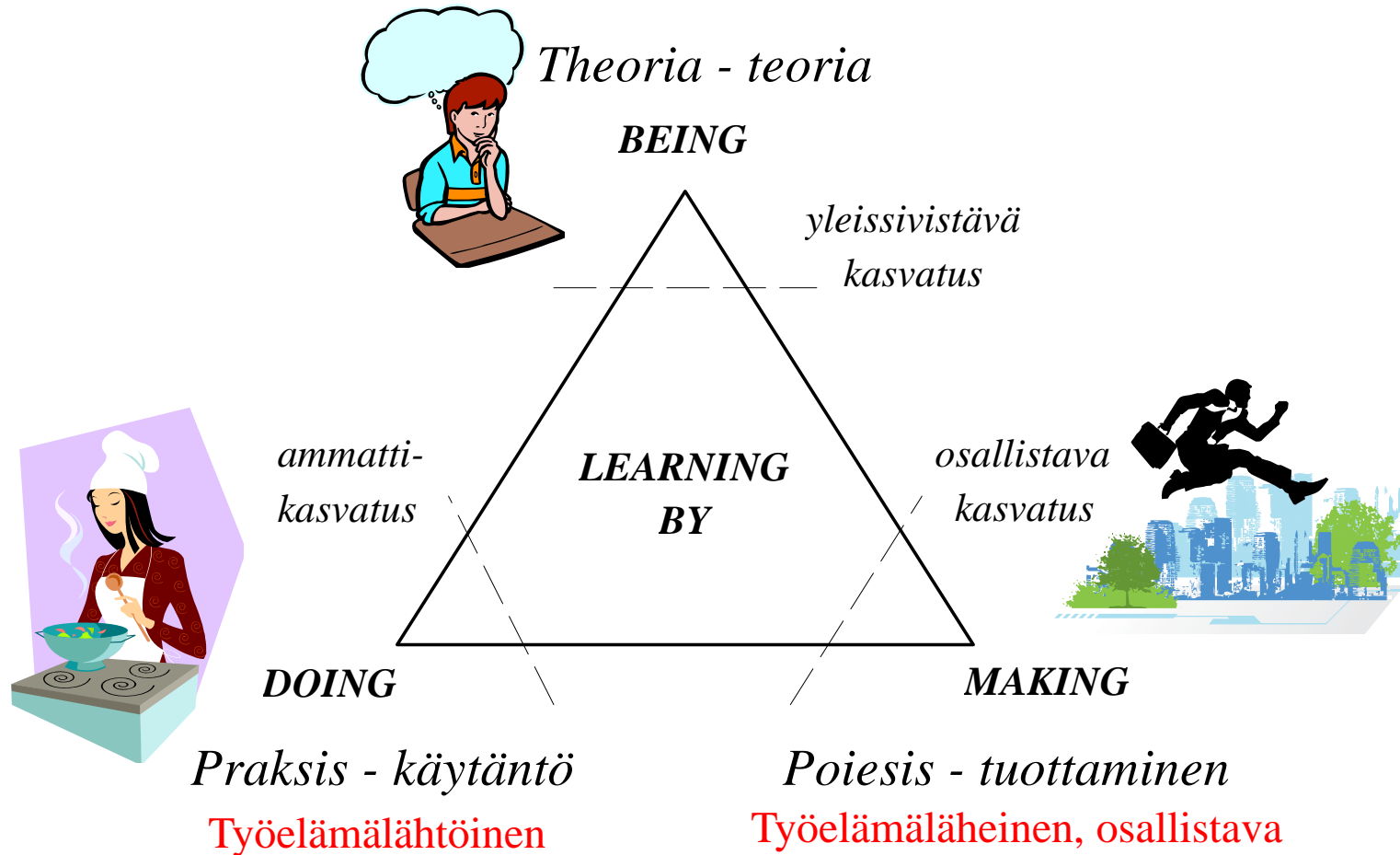
Osallistava pedagogiikka

- ymmärtää vertaisryhmän merkityksen ja voiman,
- tunnistaa oppimisen kaikkiallisuuden,
- hyväksyy opiskelijan tavoitteet ja lähtökohdat,
- hyödyntää reflektiota ja kehittävää arviointia,
- mahdollistaa mielekkään oppimisen.

Mielekäs oppiminen tapahtuu tuottamalla artefakteja (palveluja, tavaroita, ratkaisuja) työelämän yhteisöissä, jolloin tuottamiseen osallistuvat tulevat itsekin muokatuiksi: *Learning by making*.

Kolme tietoa ja oppimista

(Aristoteles; Volanen 2009; Poikela 2011; Stenlund 2011)



Tärkeitä pointteja mietittäväksi...

- Vertaisryhmään sosiaalistetaan ja osallistetaan, syntyy sitoutuminen ja turvaverkko, mutta myös opiskelijoiden viittaama ”ryhmäpaine”
- Jos oppimisesta 20 % tapahtuu kouluympäristössä ja 80 % muualla (työssä, harrastuksissa jne.), niin eikö tuo 80 % kannata hyödyntää?
- Opiskelijälähtöisyys on neuvottelunvaraista, yksilöllisiä ratkaisuja saa niin paljon mitä pystyy perustelevaan ja neuvottelevaan. Kasvun paikka?
- Jälkikäteen toteavasta arvioinnista (feedback) ennakoivaan, refleктоivaan, ja kehittävään arviointiin (feedforward). Numeroista osaamisen analyysiin?
- Todellinen työelämäläheisyys toteutuu ja oman osaamisen karttuminen havaitaan vain tuottamisen tiedon alueella!

Insinöörin työlle nämä kaikki ovat ominaisia, entä koulutukselle?